

Dz.U. 1999 Nr 30 poz. 295**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ****z dnia 17 marca 1999 r.****w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych wymaganych przy zarobkowym
wytwarzaniu, przetwarzaniu, obrocie lub składowaniu niejadalnych surowców
zwierzęcych, pasz oraz dodatków do pasz.**

Na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U. Nr 60, poz. 369 i z 1998 r. Nr 106, poz. 668) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, działalność polegająca na zarobkowym wytwarzaniu pasz i dodatków do pasz pochodzenia zwierzęcego może być prowadzona wyłącznie w specjalnie do tego celu przeznaczonych obiektach, zwanych dalej „wytwórniami pasz”, albo w zakładach utylizacyjnych.
2. Działalność polegająca na zarobkowym wytwarzaniu karmy dla zwierząt domowych może być prowadzona wyłącznie w wytwórniach pasz.

§ 2.

Warunki weterynaryjne wymagane przy prowadzeniu działalności, o której mowa w § 1 ust. 1 i § 13, w zakładach utylizacyjnych określają przepisy w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych przy zbieraniu, przetwarzaniu, grzebaniu lub spalaniu zwłok zwierzęcych i ich części oraz odpadów poubojowych,

§ 3.

Wytwórnia pasz powinny być odgródzone od dróg publicznych, budynków przeznaczonych na pobyt ludzi, obiektów przetwórstwa rolno-spożywczego i innych obiektów, a w szczególności ubojni i rzeźni, szczelną przegrodą o wysokości co najmniej 2,2 m i położone w odległości co najmniej 50 m od tych obiektów.

§ 4.

1. W wytwórni pasz powinny być w szczególności:
 - 1) odrębne pomieszczenia do:
 - a) przyjmowania i składowania surowców paszowych,

- b) wytwarzania pasz i dodatków do pasz pochodzenia zwierzęcego,
 - c) składowania wytworzonych produktów,
- 2) urządzenia do czyszczenia i odkażania środków transportu i pojemników, w których przewożone są surowce paszowe,
 - 3) laboratorium do przeprowadzania podstawowych analiz,
 - 4) urządzenia do niszczenia nie przetworzonych surowców paszowych,
 - 5) urządzenia do niszczenia odpadów powstałych podczas procesu produkcji, które nie mogą być wprowadzone do innych pokarmów zwierzęcych ze względu na zdrowie zwierząt lub ludzi,
 - 6) sanitariaty, przebieralnie i umywalnie dla personelu.
2. Pomieszczenia wytwórni pasz powinny być zabezpieczone przed dostępem zwierząt, a w szczególności ptaków, gryzoni i owadów.
 3. W przypadku gdy wytwórnia pasz nie jest wyposażona w urządzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, nie przetworzone surowce paszowe powinny być niezwłocznie przekazane do zakładu utylizacyjnego.

§ 5.

Ściany i podłogi pomieszczeń, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, powinny być wykonane z materiałów nienasiąkliwych, nieprzepuszczalnych i zmywalnych, umożliwiających łatwe czyszczenie i dezynfekcję, a podłogi powinny być ułożone w sposób ułatwiający odprowadzenie płynów.

§ 6.

1. Rozmieszczenie pomieszczeń w wytwórni pasz powinno wykluczać możliwość zanieczyszczenia produktu i zapewnić utrzymanie całkowitego rozdziału stref: surowca, półproduktu i produktu gotowego.
2. Osoby pracujące w pomieszczeniach do przyjmowania i składowania surowców paszowych nie mogą wejść do pomieszczeń, w których wytwarzane są pasze i dodatki do pasz pochodzenia zwierzęcego, bez uprzedniej zmiany odzieży roboczej i obuwia albo ich uprzedniego odkażenia.
3. Narzędzia i sprzęt używane w pomieszczeniach do przyjmowania i składowania surowców paszowych nie mogą być przenoszone do pomieszczeń, w których wytwarzane są pasze i dodatki do pasz pochodzenia zwierzęcego.

§ 7.

Surowce paszowe powinny być przetworzone niezwłocznie po ich przyjęciu.

§ 8.

1. Środki transportu i pojemniki, używane do transportu surowców paszowych, powinny być oczyszczone, umyte i zdezynfekowane po każdym użyciu.

2. W pomieszczeniach wytwórni pasz należy systematycznie, nie rzadziej jednak niż raz na 6 miesięcy, przeprowadzać dezynsekcję i deratyzację.
3. Ścieki powstałe w pomieszczeniach do przyjmowania i składowania surowców paszowych powinny być zneutralizowane w sposób wykluczający pozostanie w nich patogenów.

§ 9.

1. Surowce do produkcji półwilgotnej karmy dla zwierząt domowych powinny pochodzić od zwierząt, których mięso zostało uznane za zdatne do spożycia, oraz być poddane obróbce cieplnej w sposób zapewniający osiągnięcie temperatury wewnętrznej co najmniej 90°C.
2. Karma dla zwierząt domowych w puszkach powinna być poddana sterylizacji o wartości cieplnej Fo 3,0.
3. Surowce do produkcji karmy dla zwierząt futerkowych powinny pochodzić od zwierząt, których mięso zostało uznane za zdatne do spożycia.
4. Karma, o której mowa w ust. 1, powinna być wprowadzana do obrotu w szczególnych opakowaniach.

§ 10.

1. Sucha karma dla zwierząt domowych powinna być sporządzana z surowców pochodzących ze zwierząt, których mięso zostało uznane za zdatne do spożycia lub o ograniczonej przydatności do spożycia.
2. Karma, o której mowa w ust. 1, powinna być poddana obróbce cieplnej w sposób zapewniający osiągnięcie temperatury wewnętrznej co najmniej 90°C, chyba że surowce użyte do produkcji tej karmy zostały uprzednio poddane takiej obróbce.

§ 11.

1. Podmiot wprowadzający do obrotu pasze, w tym również karmę dla zwierząt domowych, oraz dodatki do pasz pochodzenia zwierzęcego powinien zapewnić, aby odpowiadały one warunkom mikrobiologicznym określonym w załączniku do rozporządzenia.
2. Do obrotu jako pasza i dodatki do pasz pochodzenia zwierzęcego dla zwierząt przeżuwających nie może być wprowadzane przetworzone białko ssaków.

§ 12.

1. Pasze, w tym również karma dla zwierząt domowych, oraz dodatki do pasz pochodzenia zwierzęcego powinny być zamknięte w szczelnych opakowaniach i składowane w zamkniętych pomieszczeniach zabezpieczonych przed dostępem gryzoni, ptaków i owadów.
2. W pomieszczeniach, o których mowa w ust. 1, należy systematycznie, nie rzadziej jednak niż raz na 6 miesięcy, przeprowadzać dezynsekcję i deratyzację.
3. Środki transportu używane do przewozu towarów wymienionych w ust. 1 powinny być szczelne i zabezpieczone przed dostępem gryzoni i ptaków.

§ 13.

1. Działalność polegająca na zarobkowym przetwarzaniu niejadalnych surowców zwierzęcych może być prowadzona wyłącznie w zakładach utylizacyjnych albo w specjalnie do tego celu przeznaczonych obiektach, zwanych dalej „zakładami przetwórczymi”.
2. Niejadalne surowce zwierzęce pochodzące ze zwłok zwierzęcych i ich części lub zwierząt, których mięso zostało uznane za niezdatne do spożycia, albo od zwierząt chorych, podejrzanych o zakażenie lub pochodzących z obszarów, na których występuje choroba zakaźna, mogą być przetwarzane wyłącznie w zakładach utylizacyjnych.

§ 14.

1. W zakładach przetwórczych powinny być w szczególności:
 - 1) wydzielone pomieszczenia do składowania i przetwarzania niejadalnych surowców zwierzęcych, ze ścianami i podłogą wykonana z materiałów nienasiąkliwych, nieprzepuszczalnych i zmywalnych w sposób umożliwiający łatwe czyszczenie i dezynfekcję,
 - 2) urządzenia do niszczenia odpadów powstałych podczas procesu, produkcji, które nie mogą być wprowadzone do innych pokarmów zwierzęcych ze względu na zdrowie zwierząt lub ludzi,
 - 3) urządzenia do spalania albo niszczenia materiałów użytych do opakowań niejadalnych surowców zwierzęcych,
 - 4) inne urządzenia w zależności od rodzaju przetwarzanych niejadalnych surowców zwierzęcych.
2. W przypadku gdy zakład przetwórczy nie jest wyposażony w urządzenia do niszczenia nie zużytych niejadalnych surowców zwierzęcych pozostałych po produkcji, surowce te powinny być niezwłocznie przekazane do zakładu utylizacyjnego.

§ 15.

Niejadalne surowce zwierzęce powinny być przetworzone niezwłocznie po ich przyjęciu.

§ 16.

1. Środki transportu i pojemniki używane do przewożenia niejadalnych surowców zwierzęcych powinny być oczyszczone, umyte i zdezynfekowane po każdym użyciu.
2. Materiały użyte do opakowania niejadalnych surowców zwierzęcych powinny być spalane albo zniszczone w zakładzie przetwórczym.
3. Ścieki powstałe w pomieszczeniach do składowania niejadalnych surowców zwierzęcych powinny być zneutralizowane w sposób wykluczający pozostanie w nich patogenów.

§ 17.

Nie przetworzone wełna owcza, włosy zwierząt przeżuwających, szczecina świńska, pióra i części piór wprowadzana do obrotu powinny być suche i opakowane.

§ 18.

1. Produkty wytworzone z nawozów naturalnych powinny być składowane w taki sposób, aby nie ulegały zakażeniu lub zanieczyszczeniu oraz zawilgoceniu, a w szczególności w szczelnych i odizolowanych silosach lub odpowiednio zamkniętych opakowaniach.
2. Podmiot wprowadzający do obrotu produkty wytworzone z nawozów naturalnych powinien zapewnić, aby odpowiadały one warunkom mikrobiologicznym określonym w załączniku do rozporządzenia,

§ 19.

W stanie nie przetworzonym do obrotu może być wprowadzany wyłącznie nawóz naturalny pochodzący od kur i zwierząt jednokopytnych z obszarów, na których nie stwierdzono przypadków choroby zakaźnej zwierząt.

§ 20.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa
i Gospodarki Żywnościowej z dnia 17 marca 1999 r.
(poz. 295)

WARUNKI MIKROBIOLOGICZNE, JAKIE POWINNY SPEŁNIAĆ PASZE I DODATKI DO PASZ POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO

Próbki pasz i dodatków do pasz pochodzenia zwierzęcego, pobrane podczas lub po ustalonym okresie składowania, powinny spełniać następujące warunki mikrobiologiczne:

Clostridium perfringens (*) – nieobecne w 1 g produktu;

Salmonelle – nieobecność w 25 g przy: $n = 5$, $C = 0$, $m = 0$, $M = 0$;

Enterobacteriaceae: $n = 5$, $C = 2$, $m = 10$, $M = 3 \times 10^2$ w 1 g,

gdzie:

n = liczba próbek.

m = wielkość progowa dla liczby bakterii; wynik uznany jest za zadowalający, jeśli liczba bakterii we wszystkich próbkach jednostkowych nie przekroczy liczby m .

M = wartość maksymalna liczby bakterii; wynik uznany jest za zadowalający, jeśli liczba bakterii w jednej lub więcej próbek jednostkowych wynosi M lub więcej.

C = liczba próbek jednostkowych, w których liczba bakterii może wynosić między m a M ; wynik jest uznany za zadowalający, jeśli liczba bakterii w pozostałych próbkach jednostkowych wynosi m lub mniej od m .

(*) Nie dotyczy karm dla zwierząt domowych oraz produktów wytworzonych z nawozów naturalnych.